

P. 118 A. ll. 2-4.—Ranganâtha: अनन्तरे खण्डिकेति । गीतविशेषः खण्डिका । उक्तम् । पर्यायेण शनैस्तिर्यङ्गमुक्तं भुतं शिरः । श्रीरागकुम्भतालैर्न निबद्धा खण्डिका मतेति । कुम्भतालश्च । कामबाणद्वया यत्र अर्धचन्द्रस्तनः परम् । दविरामो लघुध्वको विदुश्चार्धद्वयो भवेत् । दविरामो (sic.) लघुद्वन्द्वद्वयो लघुविरामवानिति । यथा । ते ते ते ते तिथ्ये य ते तिथ्ये ये ये ते ये ॥ खण्डिका गद्यभेदो वा । आइ च भगवान्भरतः । खण्डो गगेशदव्या । ०००००९ । ०९ । ७ । ९ । सात्त्वर्त्तो वृत्तिमाश्रिता श्वेता हास्य-कदारब्धा वेदभूमिभित्तिसंभवेति ॥

वराहान्यापदेशेनाह । पसरिभ^० &c. । अविचलो धीरः । वनगहने लीनोपि निजकार्योद्युक्तः कन्दाद्यन्वेषणार्थं कृतोद्योगः परिसर्गानि इतस्ततो भ्रमति प्रसृतख-सुरोति कन्दाद्यन्वननार्थं भूमिदारणं बुभुक्षया पीडितः क्रोभवशतः पृथ्वीदारणं करोतीति वा । वराहस्वभाववर्णनं वा । पक्षे धीरः । क्रीडार्थं वनगहने लीनः प्रियतमो(मा ?)न्वेषणरूपानिजकार्योद्युक्तो भ्रमति । प्रवृत्तरहितवृत्तो (sic) हस्तपादेन भूम्याः स्कालनं च करोति । पश्यनेत्युन्मादवशादाकाशवचनम् । यद्वा शिलोच्चयदर्शनप्रवृत्तौन्तरा दृष्टं वराहं वर्णयति । पर्वतं प्रत्याह । अतीति &c.

Mark that stanza 47 does not form a necessary part of the context.

P. 119 A. ll. 10, 11.—खुडिभाकरुणाविहंगमए. Ranganâtha explains this as follows:—नमस्कारादिना नदीभावावनयनप्रवृत्तं मानुदीक्ष्य स्वाश्रयविनाश-शङ्कया क्षुभिताः प्रियागतिस्वरागनुकरणेन मत्पीडकत्वादकरुणाः विहंगमा हंसविकादयो यस्या तत्संबुद्धिः । एवं च वियोगजन्यपीडकत्वे सत्यपि एतादृशसद्विरोधिविहंगाश्रयदानेनारि मत्पीडाकरणं तव नोचिनमिति व्यङ्ग्यते ॥

सुरसरितोरसमूसुभए, 'whose banks are as noisy (with the cries of birds) as those of the heavenly river.'

P. 119 A. ll. 13-18.—Ranganâtha:—उन्मादातिशयवशात् नदी समुद्र-त्वेन कलयन्तं च नर्तकत्वेन वर्णयति । पुन्वदिसा. ।

बेलायां सलिलस्य यदुद्वेलितम् आघातस्तेन दत्तो हस्ततलो येन सः । दत्तहस्तेत्यत्र प्राकृते पूर्वैनियमादत्तहस्तेति विभेदम् ॥

In his madness the King supposes that he is standing by the sea instead of by a river. The wind was blowing violently from the east, and the waters were running fully in the whole of the bed, causing waves to rise and strike the banks. This